

วัดอ้อเจริญธรรม

ชื่อแหล่ง วัดอ้อเจริญธรรม

ที่ตั้ง ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง จากศาลากลางไปตามถนนราชวิถี ข้ามสะพานเทศบาล เลี้ยวขวา เข้าถนนมาตยวงศ์ วัดอ้อมมณณมาตยวงศ์ ตัดกับถนนสุรพันธ์

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

สภาพภูมิศาสตร์ ที่ราบริมแม่น้ำเพชรบุรี ฝั่งทิศตะวันออก

แหล่งน้ำ แม่น้ำเพชรบุรี

ประวัติ ไม่ทราบแน่ชัดว่าสร้างขึ้นเมื่อใด แต่จากสิ่งก่อสร้างที่หลงเหลืออยู่ น่าจะมีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย

หลักฐานทางด้านโบราณคดี

1. **อุโบสถ** เป็นอาคารทรงไทย ก่ออิฐถือปูน ขนาด 5 ห้อง ฐานอ่อนโค้งเล็กน้อย ผนังด้านนอกมีเสาอิงด้านละ 6 ต้น หัวเสาปูนปั้นเป็นแบบบัวแฉกและกรวยเชิง ผนังทางด้านหน้า (ทิศตะวันออก) เจาะประตู 1 ช่อง กรอบประตูประดับลวดลายปูนปั้นลงสี เป็นลายดอกพุดตาน ด้านหลังผนังทึบ ผนังด้านทิศเหนือ เจาะช่องหน้าต่าง 3 บาน ที่ห้องที่ 2,3 และ 4 ส่วนผนังด้านทิศใต้ เจาะช่องหน้าต่างที่ห้องที่ 3 และ 4 และเจาะช่องประตู 1 ช่องที่ห้องที่ 2

หลังคาลาด 2 ชั้น มุงกระเบื้องกาบูกิ โบกปูนทับอีกชั้นหนึ่ง เครื่องถ่ายองไม้แกะสลัก หน้าบันเรียบไม่มีลวดลาย

ภายในอุโบสถ ที่ผนังมีภาพจิตรกรรมทั้งสี่ด้าน สภาพลบเลือนมาก ผนังด้านหลังพระประธาน ตรงกลางเขียนเป็นภาพขุ้มเรือนแก้ว หลังพระประธาน ลงสีพื้นหลังสีแดง สองข้างขุ้มเขียนภาพเทวดานั่งประนมมือถือดอกบัว หน้าหน้าเข้าหาพระประธาน ข้างละ 1 องค์ แทรกด้วยลายดอกไม้ร่วง ส่วนผนังอีก 3 ด้าน ในระดับเดียวกับหน้าต่าง กรอบภาพด้านบนเขียนลายเส้นลวดลูกฟักก้ามปู ด้านล่างเขียนลายเส้นลวดประจายามก้ามปู เว้นช่องลายเขียนอักษรกำกับภาพไว้และเขียนภาพแบ่งเป็นห้องๆ แต่ภาพส่วนใหญ่ลบเลือนมาก ที่เห็นเป็นภาพ ป่า มีภูเขา ต้นไม้ สัตว์ป่า อาจเป็นภาพป่าหิมพานต์ รูปพระสงฆ์ และรูปสิ่งก่อสร้าง ลักษณะคล้ายปราสาท

พระประธานปูนปั้น ปางมารวิชัยขนาดใหญ่ ประดิษฐานอยู่บนฐานชุกชี ประดับด้วยลวดลายปูนปั้น ด้านหน้ามีพระอัครสาวกนั่งประคองอัญชุลีอยู่ทั้งสองข้าง บนฐานชุกชีที่แยกออกมา ที่ผนังด้านหลังพระประธาน มีร่องรอยการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งพระประธาน ในลักษณะขยับออกมาด้านหน้าและยกให้สูงขึ้น

นอกจากนี้ภายในอุโบสถ ยังพบพระรูปปูนาคปรก สลักจากศิลา จำนวน 2 องค์ ลักษณะเป็นแบบอิทธิพลศิลปะขอม

รอบอุโบสถมีขุ้มเสมารูปกบบนฐานสิงห์ เสมารูปขนาดเล็ก จำหลักลาย

2. **เจดีย์ราย** จำนวน 8 องค์

เจดีย์รายด้านหน้าอุโบสถจำนวน 2 องค์ ลักษณะเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบหก ฐานชั้นล่างเป็นฐานบัวหน้ากระดาน ฐานเขียน 1 ชั้น และฐานสิงห์ซ้อนลดหลั่นกัน 3 ชั้น และมีกลีบบัวปากกระชัง องค์ระฆังเหลี่ยม ส่วนยอดเป็นบัวกลุ่มซ้อนกันหลายชั้น องค์ทางด้านทิศเหนือ ส่วนยอดขำรูป

เจดีย์รายด้านหน้าอุโบสถ จำนวน 3 องค์ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบหก 2 องค์ ต่างขนาดกันองค์เล็ก (ทางทิศใต้) ฐานเป็นฐานบัวหน้ากระดานหลายชั้นลดหลั่นกัน ส่วนองค์ใหญ่ เป็นฐานสิงห์ สำหรับเจดีย์องค์ทางด้านทิศเหนือเป็นเจดีย์ทรงกลม

เจดีย์รายด้านข้างทางทิศใต้ จำนวน 2 องค์ องค์มุมทิศตะวันตก เป็นเจดีย์ทรงกลม ตั้งอยู่บนฐานบัวสี่เหลี่ยม

เจดีย์รายด้านข้างทางทิศเหนือ จำนวน 1 องค์ เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม

3. **ทอระมั่ง** ทางวัดบูรณะใหม่ ชั้นแรกเป็นทรงสี่เหลี่ยม ก่ออิฐถือปูน ชั้นบนเป็นพนักเตี้ย โปรง ถัดขึ้นไปมีเสาไม้กลมสี่มุมรองรับหลังคา ซึ่งซ้อนลดหลั่นกัน 3 ชั้น

4. **ศาลาการเปรียญ** ทางวัดรื้อไปเมื่อ พ.ศ. 2530

การกำหนดอายุสมัย   อยู่ชยาตอนปลาย

การประกาศขึ้นทะเบียน   ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 94 ตอนที่ 75 วันที่ 16 สิงหาคม 2520

การระวางแนวเขต   ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 94 ตอนที่ 75 วันที่ 16 สิงหาคม 2520
พื้นที่ 6 ไร่ 1 งาน 89 ตารางวา

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี   วัดในพุทธศาสนา

วันเวลาที่ปฏิบัติงาน   สำรวจ 22 สิงหาคม 2539   บันทึก   25 สิงหาคม 2539

ผู้ปฏิบัติงาน   นางสาวพยุง วงษ์น้อย

ที่มาของข้อมูล   ทะเบียนโบราณสถานในเขตหน่วยศิลปากรที่ 2

สำนักงานศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

ภาพประกอบ :

อุโบสถวัดอ้อเจริญธรรม ฐานอ่อนโค้งเล็กน้อย หลังคามุงกระเบื้องกาบ
ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง สภาพลบลือนมาก

พระประธานในอุโบสถวัดอ้อเจริญธรรม เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยขนาดใหญ่

ภาพจิตรกรรมฝาผนังด้านหลังพระประธาน ตรงกลางเขียนภาพข่มเรือนแก้ว
สองข้างเป็นภาพเทวดานั่งประนมมือถือดอกบัว หันหน้าเข้าหาพระประธาน

ภาพจิตรกรรมฝาผนังด้านข้างสภาพลบเลือนมาก
ที่เห็นชัดมีภาพต้นไม้และภาพพระภิกษุที่ผนังด้านทิศตะวันออก